

משרד החינוך
המינהל למדע וטכנולוגיה
הפיקוח על מגמת טכנולוגיות תקשורת

תכנית לימודים במקצוע השכלה כללית

אוריינות השפה החזותית

מהדורה מעודכנת לשנה"ל תשע"ה	30 שעות לימוד	אוריינות השפה חזותית
--------------------------------	---------------	----------------------

תוכן העניינים

עמוד	
3	התפיסה הרעיונית של התוכנית
3	מטרות כלליות
4	דרכי הוראה
5	נושאי הלימוד
6	פירוט נושאי הלימוד

התפיסה הרעיונית של התכנית

המפגש עם עולם החזותי הפך בעידננו לעניין שבשגרה בקרב המין האנושי ללא הבחנה בגיל, תרבות והיא חוצה גבולות. מטרת התוכנית היא להעמיק את ההכרות עם העומד מאחורי הקלעים של עולם זה ולהעניק כלים בסיסים להבנה ולהתבוננות מושכלת וביקורתית בתכנים השונים הניבטים מבעד לאמצעי המדיה השונים .

הקניית כלים אלה תעניק ללומד יכולת ביקורתית בד בבד עם הבנה **טכנולוגית** הכרוכה במהלך העשייה בשלביה השונים. נקודת המבט הטכנולוגית, מוסיפה נדבך משמעותי בהבנה של העשייה בהקשר לחיבור בין תוכן לטכנולוגיה, החשוב כל כך בעולם שבו הפלטפורמות התקשורתיות נשענות על תשתיות טכנולוגיות מגוונות.

התוכנית מעודדת התנסות בדיון, ניתוח וגיבוש עמדות כלפי סוגיות תרבותיות וחברתיות שעל סדר היום, ומאפשרת חשיפה לתכנים על ידי למידה באמצעות צפייה בסרטים קריאת כתבות אקטואליות וכ"ו.

מטרות כלליות

1. לטפח ולהקנות אוריינות חזותית בסיסית, הכוללת הכרת המושגים הבסיסיים באומנויות החזותיות.
2. הקניית מושגים והבנת תהליכים.
3. הבנת סוגיות הקשורות בתהליכי הפקה.
4. הכרת המסרים הגלויים והסמויים בשפה החזותית.

דרכי הוראה

1. הנושאים ילמדו בהדרגה כדי להקנות לתלמיד בסיס להבנת המושגים.
2. כל שיעור ילווה באמצעות הצגת קטעי סרטים וכתבות המתפרסמות במרשתת.
3. ההוראה תתבסס על הצגת הנושא ולמידה פעילה שתייצר סביבת למידה חווייתית ומשמעותית ללמוד.
4. יש לעודד דיון בקרב התלמידים המתייחס לכל נושא הנלמד .
5. סיכום התוכנית תלווה בתלקיט המיישם מספר סוגיות וישומן הביקורתי בדוגמא .
6. חלק גדול מהחומרים מופיעים באתר "עושים תקשורת"
[/http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/tikshoret](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/tikshoret)

	נושאי הלימוד	מספר
5	מושגי יסוד	1
10	עקרונות הסיפור הויזואלי	2
10	טשטוש ה"אמת" והקולנוע הדוקונטארי	3
5	המסרים הגלויים והסמויים בסדרות ופרסומות	4
30	סך כל השעות	

שעות	הנושא	הפרק
7	מושגי יסוד	1
	הקשר בין סיפור מיזאנסצנה מצלמה	1.1
	מושגי יסוד בצילום קומפוזיציה פרספקטיבה תאורה	1.2
	מושגי יסוד בבימוי עמדות מצלמה גדלי פרימים זווית מצלמה	1.3
	מושגי יסוד בקול – הקלטה ופס קול	1.4
	מושגי יסוד בעריכה – עריכה לינארית עריכה מקבילית	1.5
	מושגי יסוד בהפקה – תפקידו של המפיק	1.6
	מושגי יסוד בקולנוע- ז'אנר זרם קולנועי	1.7
	נקודת המבט	1.8
11	עקרונות הסיפור הויזואלי	2
	סוגי הסיפורים- מציאות מול בדיה	2.1
	מה בין סיפור כתוב לסיפור קולנועי	2.2
	מבנה הדרמה הקולנועי	2.3
	מה כתוב בתסריט מושגי יסוד בכתבת תסריט	2.4
	הקונפליקט כמרכז את ציר העלילה	2.5
	עיצוב דמותו של הגיבור הראשי	2.6
	כתיבת תסריט קצר של שתי דקות	2.7
	צילום התסריט באמצעות איפונים או מצלמות שקימות בבית הספר	2.8
		2.9
		2.10
9	טשטוש ה"אמת" והקולנוע הדוקונטארי	3
	ההבדל בין קולנוע עלילתי לקולנוע תיעודי	3.1
	מה תפקיד הבמאי בסרט התיעודי- דיון על סוביקטיביות ונקודת מבט	3.2
	מה ההבדל בין סרט תיעודי לסרט תעמולתי	3.3
	הסרט התיעודי כמשקף את החברה הישראלית מבעד לשני סרטים	3.4

	הנושא		הפרק
5	המסרים הגלויים והסמויים בסדרות נעורים ישראליות		4
	חוקי הז'אנר של סדרות נעורים בטלוויזיה	4.1	
	דיון בשני פרקים מתוך שתי סדרות שונות על המסרים הגלויים והסמויים בפרקים אלו של בני הנוער	4.2	
	דיון בשאלה האם הסדרות משקפות את החיים של הנוער הישראלי או שאלו סדרות המעתיקות את המציאות האמריקאית לזו הישראלית.	4.3	